

BVD / SBP

- rapportage over internationale ontwikkelingen
feiten en achtergronden die van belang
kunnen zijn voor de binnenlandse veiligheid

Nr. A83/001

6 januari 1983

HET CONGRES VAN DE KANUNNIK

Van 6 tot en met 9 februari a.s. zal er in Wenen een conferentie over "Proposals to avert the dangers of war from Europe" worden gehouden. Getracht wordt om zoveel mogelijk politieke en maatschappelijke prominenten uit de landen die de Slotakte van Helsinki hebben ondertekend bereid te vinden de conferentie bij te wonen.

Bij de presentatie blijkt niet aanstonds dat het initiatief in werkelijkheid afkomstig is uit de kring van het Internationale Comité voor Europese Veiligheid en Samenwerking (ICEVS) een organisatie die op Sowjet-initiatief is opgezet met het doel steun te verlenen aan Sowjet-buitenlands-politieke initiatieven. De drijvende kracht is de Belgische kanunnik ICEVS-voorzitter en lid van het presidium van de Wereldvredeesraad.

HET CONGRES VAN DE KANUNNIK

Het initiatief

Op 19 en 20 november 1982 vergaderde in Brussel het Internationale Comité voor Europese Veiligheid en Samenwerking (ICEVS). Dit comité wordt gevormd door vertegenwoordigers van nationale comité's voor Europese Veiligheid en Samenwerking, zoals het Nederlandse NCEVS. Het ICEVS en de ermee verbonden nationale comité's zijn begin zeventiger jaren op initiatief van de Afdeling Buitenland van het CC van de CPSU van de grond gekomen ter ondersteuning van datgene wat van Oosteuropese zijde met het totstandkomen van een Conferentie voor Europese Veiligheid en Samenwerking (Slotakte Helsinki, 1 augustus 1975) werd beoogd. Sindsdien heeft het ICEVS het gehele "Helsinki-proces" *) begeleid met bijeenkomsten en oproepen die voornamelijk tot strekking hadden in het westen meer gehoor te vinden voor de Sowjetstandpunten ter zake.

De november-vergadering van het ICEVS was voor een deel gewijd aan de voorbereidingen voor een van 6 tot en met 9 februari a.s. in Wenen te houden conferentie over "Proposals to avert the dangers of war from Europe".

Bij de bespreking stond de coördinatie van de pogingen zo prominent mogelijke politici en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties naar Wenen te krijgen, centraal.

Daarbij bleek dat de drijvende kracht achter het initiatief de Belgische kanunnik is. is niet alleen voorzitter van het ICEVS maar tevens lid van het presidium van de belangrijkste internationale communistische mantelorganisatie, de Wereldvredeesraad (WVR). De Weense conferentie wordt opzettelijk niet als een uit ICEVS-kring afkomstige zaak gepresenteerd. Wie echter een financiële bijdrage aan de totstandkoming van het geheel wil geven kan deze storten op de bankrekening van

. De Belg is lid van het Internationale Secretariaat voor Europese Veiligheid en Samenwerking (IS-EVS), het in Brussel gevestig-

*) De toetsingsconferenties in Belgrado (oktober 1977-maart 1978) en MADRID (slepende vanaf november 1980).

de dagelijkse bestuur van het ICEVS *).

Het organiserend comité

Om de oorsprong van het initiatief nog verder te verhullen is een zogeheten organiserend comité gevormd. De leden van dat comité worden in zo neutraal mogelijk klinkende functies gepresenteerd. Bij de hieronder staande opsomming zijn dezerzijds, onderstreept, functies toegevoegd, die meer zeggen over hun betrokkenheid bij het pro-Sowjet-beïnvloedingsapparaat.

België

- , voorzitter ICEVS, lid presidium WVR
- , minister van staat, ers-voorzitter van de Socialistische Internationale, lid IS-EVS

Bondsrepubliek

- , voorzitter van de Westduitse schrijversbond, voorvechter voor samenwerking van schrijvers uit Oost en West m.b.t. vredesaangelegenheden

Bulgarije

- , voorzitter Bulgaarse Agrarische Partij, lid WVR

Canada

- , secretaris-generaal van de Women's International League for Peace and Freedom (WILPF), vice president van het International Verbindingsforum van Vredeskrachten, een WVR-sub-organisati

*) Voor de relatie tussen Moskou en het ICEVS wordt zorggedragen door , medewerker van de sector Internationale Sociale Organisaties van de afdeling buitenland van het CC van de CPSU. is lid van het IS-EVS.

DDR

- , voorzitter van de Buitenlandse Zaken-commissie van de Volkskammer, vice-president van de DDR-Friendensrat, lid WVR

Finland

- , secretaris-generaal van de Centruumpartij, lid WVR

Groot-Brittannië

- , M.P., voorzitter van "Labour Action for Peace"

Hongarije

- , directeur van het Instituut voor Internationale Betrekkingen van het Hongaarse ministerie van Buitenlandse Zaken, lid ICE'

Ierland

- , Nobelprijswinnaar, drager van de vredesprijs

Nederland

- , voorzitter NCEVS
-

Oostenrijk

- Prof. , secretaris-generaal van de Oostenrijkse Academie van Wetenschappen
- , secretaris-generaal van het executief comité van de Internationale Raad voor Nieuwe Initiatieven in de Oost-West-Samenwerking *), secretaris-generaal van het Weense Congrescentrum Hofburg.

Sowjet-Unie

- , plaatsvervangend hoofd van de Afdeling Buitenland van het CC van de CPSU, lid presidium WVR, lid ICEVS
- , president van de Internationale Raad voor Nieuwe Initiatieven in de Oost-West-Samenwerking *), vice-voorzitter van het

*) Deze Raad is een totnutoe onbekend orgaan, dat naar verwachting op beïnvloedingsterrein in de toekomst nog wel vaker van zich zal doen spreken.

Staatscomité voor Wetenschap en Techniek GKNT, hoofd van de sectie wetenschappelijke en technische vooruitgang en veiligheid van de Wetenschappelijke Raad voor Vredesonderzoek.

Tsjechoslowakije

- , vice-president van de Tsjechoslowaakse federale assemblée, president van de Tsjechoslowaakse Socialistische Partij, lid WVR

Verenigde Staten

- , internationaal president van de WILPF *)

Vermeldenswaard is nog dat ook hier weer gebruik gemaakt wordt van vertegenwoordigers van niet-communistische partijen uit Oostbloklanden (, BAP; , Liberal-Demokratische Partei Deutschlands; , TsjsP), die alle in een nationaal front, onder erkenning van de leidende rol van de CP, met de desbetreffende CP samenwerken. De Bulgaarse Agrarische Partij speelt daarbij kennelijk een bijzondere rol.

Direkte uitnodigingen aan Nederlanders die niet via het NCEVS of, zoals aangeduid, via de BAP lopen, komen rechtstreeks vanuit Wenen voorzien van de handtekening van de kanunnik .

De conferentie

De Weense conferentie "Proposals to avert the dangers of war from Europe" begint op zondag 6 februari in het Hofburg-congrescentrum en wordt de daaropvolgende dagen (tot en met woensdag 9 februari) in het Parkhotel Schönbrunn voortgezet. Na de opening zal men in drie commissies uiteengaan die respectievelijk de bewapeningswedloop, de ontwapeningsonderhandelingen en de economische gevolgen van een en ander tot onderwerp van gesprek zullen hebben.

De kosten bedragen per deelnemer 150 dollar voor de conferentie, het hotel en de maaltijden. Er wordt uitgegaan van 200 deelnemers. Over waarvandaan de rest van de begrote 100.000 dollar moet komen bestaat op het ogenblik geen enkele aanwijzing. Wel staat vast dat de tolken hun

*) De WILPF is een niet-communistische organisatie, die met een opvallende regelmaat aanwezig is bij manifestaties in het kader van het internationale communistische mantelwezen.

diensten gratis ter beschikking stellen.

De "groep persoonlijkheden" (lees: het boven beschreven organiserend comité) heeft, zo wordt in een reeds op 27 september gedateerde verklaring gesteld, dit initiatief genomen om "voorstellen van regeringen, onderzoeksgroepen en personen" te bestuderen die "gericht zijn op het behouden van het grondgebied van het Europese continent voor ieder internationaal militair conflict, in het bijzonder een nucleair conflict" en dat dan met het doel "de politieke machten en de publieke opinie" daarover voor te lichten.

Noch de inhoud van de voorstellen, noch de aard van de personen, groepen of regeringen waarvan deze afkomstig zijn worden van te voren aan de deelnemers bekendgemaakt. Op 6 februari zullen de "Proposals" door inleiders worden verwoord. Gelet op de betrokkenheid van de kapnunnik en zijn ICEVS kan enig vermoeden bestaan over de richting waaruit de wind in Wenen waaien zal.